

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Studii Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Studii Internaționale și Istorie Contemporană
1.4. Domeniul de studii	Relații Internaționale și Studii Europene
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii/ Calificarea	Studii de Securitate / Studii de Securitate

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Politica Externă și de Securitate Comună a Uniunii Europene						
2.2. Titularul activităților de curs	Lect.univ dr. Dacian Duna						
2.3. Titularul activităților de seminar	drd. Raul-Ciprian Dăncuță, drd. Rafael Soci						
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Nr. de ore pe săptămână	4	Din care 3.2. curs	2	Din care 3.3. seminar/ laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	Din care 3.5. curs	24	Din care 3.6. seminar/ laborator	24
Distribuția fondului de timp					10 ore convenționale
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					Ore
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					24
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					30
Examinări					4
Alte activități:.....					6
3.7. Total ore studiu individual					89
3.8. Total ore pe semestru					125
3.9. Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	• Nu este cazul
4.2. de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Nu este cazul

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Elaborarea și comunicarea unor planuri și proiecte în domeniul asigurării securității • Interpretarea și valorificarea eficientă a informațiilor în organizațiile publice și private • Asigurarea unui management eficient al relațiilor din cadrul organizațiilor și instituțiilor publice și private
Competențe Transversale	• Gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil), inclusiv prin utilizarea la nivel avansat a unei limbi de circulație internațională și la nivel mediu sau avansat a unei a doua limbi străine • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară corespunzătoare diverselor paliere ierarhice • Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înțelegerea și explicația modului de organizare și operare în cadrul Politicii Externe și de Securitate Comună a Uniunii Europene, în vederea dezvoltării acelor cunoștințe și abilități necesare celor care doresc să urmeze o carieră în cadrul instituțiilor naționale și europene, institutelor de cercetare din domeniul studiilor de securitate și strategice, precum și a altor actori implicați mai mult sau mai puțin direct în securitatea europeană.
7.2 Obiective specifice	• Buna cunoaștere a actorilor decizionali, a procedurilor de luare a deciziilor și a procesării Politicii Externe și de Securitate a Uniunii Europene • Aplicarea modelelor de tip prospectiv pentru realizarea unor planuri strategice de securitate la nivel național, regional sau internațional • Interpretarea relevanței și oportunității utilizării unor metode specifice de expertiză în vederea elaborării agendei de securitate

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Originile intelectuale ale PESC. Tratatul Comunității Europene de Apărare	expunerea, argumentarea, prelegerea	
Evoluția Cooperării Politice Europene	expunerea, argumentarea, prelegerea	

Instituirea Politicii Externe și de Securitate Comună a UE. Tratatul de la Maastricht	expunerea, argumentarea, prelegerea	
Reformarea Politicii Externe și de Securitate Comună a UE. Tratatul de la Amsterdam	expunerea, argumentarea, prelegerea	
Reformarea Politicii Externe și de Securitate Comună a UE. Tratatul de la Nisa	expunerea, argumentarea, prelegerea	
Actorii și procesul decizional în PESC până la Tratatul de la Lisabona	expunerea, argumentarea, prelegerea	
Perspective teoretice asupra PESC	expunerea, argumentarea, prelegerea	
Instituirea Politicii Europene de Securitate și Apărare	expunerea, argumentarea, prelegerea	
Analiza Strategiei de Securitate a Uniunii Europene	expunerea, argumentarea, prelegerea	
Relațiile externe ale Uniunii Europene	expunerea, argumentarea, prelegerea	
Modificările aduse PESC prin Tratatul de la Lisabona	expunerea, argumentarea, prelegerea	
Evoluții în politicile externă, de securitate și apărare după Lisabona	expunerea, argumentarea, prelegerea	

Bibliografie obligatorie:

BĂRBULESCU, Iordan Gh., *Procesul decizional în Uniunea Europeană*, ed. Polirom, Iași, 2008.

BUZAN, B., WÆVER, O., *Regions and Powers: the Structure of International Security*, Cambridge University Press, Cambridge, 2003.

CHRYSSOCHOU, D. N., *Theorizing European Integration*, SAGE Publications, Londra, Thousand Oaks, New Delhi, 2001.

DUNA, Dacian, *Politica securității europene la începutul secolului XXI. Uniunea Europeană și noua geostrategie a Estului*, teză de doctorat, UBB, 2007.

IVAN, A. L., *Perspective teoretice ale construcției europene*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2003.

IVAN, A. L., *Sub zodia „Statelor Unite ale Europei”. De la ideea europeană la Comunitățile Economice Europene*, CA Publishing, Cluj-Napoca, 2009.

SIDJANSKI, Dusan, *Viitorul federalist al Europei. Comunitatea Europeană de la origini la Tratatul de la Lisabona*, ed. Polirom, Iași, 2010.

WALLACE, H., WALLACE, W. (ed.), *Procesul politic în Uniunea Europeană*, Ed. Arc, București, 2004.

Bibliografie opțională:

ADAM, B. D., DUMOULIN, A., George, B., REMACLE, E., *La nouvelle architecture de sécurité eu*, Europe Editions GRIP, Bruxelles, 1999.

CINI, Michelle (edit.), *European Union Politics*, Oxford University Press, New York, 2005.

DANREUTHER, R. (edit.), *European Union Foreign and Security Policy: Towards a Neighbourhood Strategy*, Routledge, Londra, New York, 2004.

DUKE, S., *The Elusive Quest for European Security: From EDC to CFSP*, Palgrave MacMillan, Oxford,

2000.

HILL, Ch., SMITH, M. (ed.), *International Relations and the European Union*, Oxford University Press, Oxford, 2005.

KAGAN, R., *Despre Paradis și Putere: America și Europa în Noua Ordine Mondială*, Antet, 2005.

KNODT, M., PRINCEN, S. (ed.), *Understanding the European Union's External Relations*, Routledge, Londra și New York, 2003.

LATAWSKI, P., SMITH, M. A., *The Kosovo Crisis and the Evolution of Post-Cold War European Security*, Manchester University Press, Manchester, 2003.

MAHNCKE, D., REES, W., Thompson, W. C., *Redefining Transatlantic Security Relations: The Challenge o Change*, Manchester University Press, Manchester și New York, 2004.

NUGENT, N., *The Government and Politics of the European Union*, Palgrave Macmillan, Houndmills, New York, 2003.

ZORGBIBE, Charles, *Constructia europeana*. Trecut, prezent, viitor, Editura TREI, Bucuresti, 1998.

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. - Dezbateri pe tema (Acquis-ul comunitar): <i>Drumul spre PESC : Organizația Tratatului de la Bruxelles – 1948, Comunitatea Europeană de Apărare (EDC) – 1952, Uniunea Europei Occidentale - 1954, Cooperarea Politică Europeană (CPE)- 1970, Inițiativa Genscher-Colombo 1981, Platforma de la Haga – 1987</i> - Prezentarea tematicii pentru referate: - Discuții și prezentări pe marginea agendei PESC: <i>activitatea CE, Consiliului European, PE, IRPESC, agențiilor și instituțiilor UE, evenimente cu relevanță pentru PESC</i>	Dezbaterea, expunerea, argumentarea, prelegerea participativă,	
2. - Dezbateri pe tema (Acquis-ul comunitar): Tratatul de la Lisabona și PESC: politica externă comună, consolidarea capacităților de apărare. - Prezentarea referatelor: - Discuții și prezentări pe marginea agendei PESC: <i>activitatea CE, Consiliului European, PE, IRPESC, agențiilor și instituțiilor UE, evenimente cu relevanță pentru PESC</i>	Dezbaterea, expunerea, argumentarea, prelegerea participativă, studiul de caz, proiectul, brainstorming	
3. - Dezbateri pe tema (Acquis-ul comunitar) : Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE): misiune, structură, funcționare, etc - Prezentarea referatelor - Discuții și prezentări pe marginea agendei PESC: <i>activitatea CE, Consiliului European, PE, IRPESC, agențiilor și instituțiilor UE, evenimente cu relevanță pentru PESC</i>	Dezbaterea, expunerea, argumentarea, prelegerea participativă, studiul de caz, proiectul, brainstorming	
4. - Dezbateri pe tema (Acquis-ul comunitar) : Politica europeană de vecinătate - Prezentarea referatelor	Dezbaterea, expunerea, argumentarea, prelegerea participativă, Studiul de caz, Proiectul, Brainstorming	

- Discuții și prezentări pe marginea agendei PESC: <i>activitatea CE, Consiliului European, PE, IRPESC, agențiilor și instituțiilor UE, evenimente cu relevanță pentru PESC</i>		
5. - Dezbateri pe tema (acquis-ul comunitar): Abordarea provocărilor globale; Pozițiile principalelor state UE în cadrul PESC: Germania, Franța, Italia, blocul Nordic, “Noua Europă” - Prezentarea referatelor: - Discuții și prezentări pe marginea agendei PESC: <i>activitatea CE, Consiliului European, PE, IRPESC, agențiilor și instituțiilor UE, evenimente cu relevanță pentru PESC</i>	Dezbateri, expunerea, argumentarea, prelegerea participativă, Studiul de caz, Jocul de rol, Proiectul, Brainstorming	
6. - Dezbateri pe tema (Acquis-ul comunitar): <i>Neproliferare și dezarmare</i> - Prezentarea referatelor - Discuții și prezentări pe marginea agendei PESC: <i>activitatea CE, Consiliului European, PE, IRPESC, agențiilor și instituțiilor UE, evenimente cu relevanță pentru PESC</i>	Dezbateri, expunerea, argumentarea, prelegerea participativă, Studiul de caz, Jocul de rol, Proiectul, Brainstorming	
7. - Dezbateri pe tema (Acquis-ul comunitar): - Gestionarea crizelor, Capacitatea de răspuns la crize: - o EEAS Crisis Platform - o EU Situation Room - Instrumentul de stabilitate - mecanismul de reacție rapidă - Prezentarea referatelor - Discuții și prezentări pe marginea agendei PESC: <i>activitatea CE, Consiliului European, PE, IRPESC, agențiilor și instituțiilor UE, evenimente cu relevanță pentru PESC</i>	Dezbateri, expunerea, argumentarea, prelegerea participativă, Studiul de caz, Jocul de rol, Proiectul, Brainstorming	
8. - Dezbateri pe tema (Acquis-ul comunitar): Capabilități PESA: - Structuri politico-militare de coordonare a PESA - Battle group; Eurocorp - EDA - Capabilități civile - Pooling and Sharing - Agenții și Institute - Prezentarea referatelor - Discuții și prezentări pe marginea agendei PESC: <i>activitatea CE, Consiliului European, PE, IRPESC, agențiilor și instituțiilor UE, evenimente cu relevanță pentru PESC</i>	Dezbateri, expunerea, argumentarea, prelegerea participativă, Studiul de caz, Jocul de rol, Proiectul, Brainstorming	
9.	Dezbateri, expunerea,	

- Dezbateri pe tema (Acquis-ul comunitar): Strategii UE de securitate: ○ Cyber Security Strategy ○ Strategy against the proliferation of WMD ○ Strategy to combat illicit accumulation and trafficking of SALW and their ammunition ○ Code of Conduct against ballistic missile proliferation ○ Code of Conduct for outer space activities – European Union Code of Conduct on Arms Exports - Prezentarea referatelor - Discuții și prezentări pe marginea agendei PESC: <i>activitatea CE, Consiliului European, PE, IRPESC, agențiilor și instituțiilor UE, evenimente cu relevanță pentru PESC</i>	argumentarea, prelegerea participativă, Studiul de caz, Jocul de rol, Proiectul, Brainstorming	
10. - Dezbateri pe tema (Acquis-ul comunitar): Managementul crizelor: studiu de caz: Libia, Mali - Prezentarea referatelor - Discuții și prezentări pe marginea agendei PESC: <i>activitatea CE, Consiliului European, PE, IRPESC, agențiilor și instituțiilor UE, evenimente cu relevanță pentru PESC</i>	Dezbateri, expunerea, argumentarea, prelegerea participativă, Studiul de caz, Jocul de rol, Proiectul, Brainstorming	
11. - Dezbateri pe tema (Acquis-ul comunitar): România în cadrul PESC/PESA, relația UE – Rusia, relația UE – China, UE în Orientul Mijlociu și Caucaz - Prezentarea referatelor - Discuții și prezentări pe marginea agendei PESC: <i>activitatea CE, Consiliului European, PE, IRPESC, agențiilor și instituțiilor UE, evenimente cu relevanță pentru PESC</i>	Dezbateri, expunerea, argumentarea, prelegerea participativă, Studiul de caz, Jocul de rol, Proiectul, Brainstorming	
12. - Dezbateri pe tema : Armată Comună Europeană? Serviciul de Informații al UE? - Prezentarea referatelor - Discuții și prezentări pe marginea agendei PESC: <i>activitatea CE, Consiliului European, PE, IRPESC, agențiilor și instituțiilor UE, evenimente cu relevanță pentru PESC</i>	Dezbateri, expunerea, argumentarea, prelegerea participativă, Studiul de caz, Jocul de rol, Proiectul, Brainstorming	
Bibliografie Dacian Duna, Integrare contra fragmentare: Studii de securitate europeană (2000-2005), Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2006. IVAN, Arian, Istoria Integrării Europene, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001.		

LUZARRAGA Francisco Aldecoa, LLORENTE Mercedes Guinea, Europa Viitorului, Tratatul de la Lisabona, Editura Polirom, Iași, 2011.

FORSTER Anthony, WALLACE William, "Common Foreign and Security Policy: A New Policy or Just a New Name?", in Helen Wallace, William Wallace (ed.), Policy-Making in the European Union, Oxford University Press, Oxford, 1996;

ZORGBIBE Charles, Histoire de la construction européenne, PUF, Paris, 1993.

NUGENT Neil, William E. Paterson & V. Wright(Eds.), The government and politics of the European Union, 5th Edition, Palgrave Macmillan, New York, 2003. (Bibl. Studii Europene)

RUTTEN, M., *From St-Malo to Nice: European defence: core documents*, Chaillot Paper 47, WEU Institute for Security Studies, Paris.

Surse electronice:

portal-ul Uniunii Europene: www.europa.eu
 consiliul UE <http://www.consilium.europa.eu/homepage.aspx?lang=ro>
www.europedirect.ro
<http://www.euractiv.ro/uniunea-europeana>
 Institutul UE de Studii de Securitate din Paris: <http://www.iss.europa.eu/>

Documente

"Strategia de Securitate a Uniunii Europene"(2004), traducere realizată de Dacian Duna

Presa:

European Voice: www.europeanvoice.com
 EU Observer: www.euobserver.com

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina a fost elaborata in concordanta cu lucrarile din domeniu, publicate in tara si strainatate;
- Unele teme din cadrul cursului cuprind aspecte relevante, ce fac obiectul preocuparilor institutiilor de profil sau al unor conferinte stiintifice internationale, inclusiv dezbateri in cadrul revistelor de circulatie internationala

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	• Buna cunoaștere a suportului de curs • Buna cunoaștere a bibliografiei obligatorii	Examen oral	60%
10.5. Seminar/ laborator	Prezenta la seminarii, participarea la dezbaterile pe tematicile abordate, precum si elaborarea unei lucrari vor fi luate în considerare la stabilirea notei finale la cursul PESC, după cum urmează: - Prezența la seminar, 70% (10 din 14 seminarii): Participarea la un număr mai mic de seminarii se sancționează prin anularea dreptului de a participa la examinarea finală; - Participare la dezbaterile seminarului + prezentarea unui studiu de caz/evoluții în cadrul agendei PESC: 20% (2 puncte) ; - Elaborarea și prezentarea unui eseu/referat	Evaluarea activității în cadrul seminariilor	40%

	științific pe parcursul semestrului, asupra unei teme date : 20%(2 puncte). Termenul de predare a eseurilor/referatelor este la data susținerii în formatul print și electronic cu o zi înaintea susținerii pe adresa profesorului coordonator al seminarului. Evaluarea finală va fi făcută prin notarea conținutului și a modului de prezentare. Forma finală va putea fi prezentată la ultimul seminar prezentându-se, după abstract, și îmbunătățirile aduse/propuse. Lucrările vor trebui să conțină aparat critic după modelul Academiei Romane și o bibliografie finală. Folosirea fragmentelor din lucrările utilizate în bibliografia referatului, fără citarea sursei, se consideră tentativă de plagiat și se sancționează prin anularea dreptului de a participa la examinarea finală.	-Susținere referat -Mod redactare referat	
10.6. Standard minim de performanță			
▪ Nota 5 (cinci)			